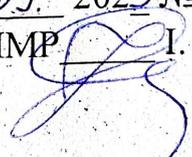

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Навчально-науковий інститут права
 Кафедра теорії та історії держави і права

Затверджено

Науково-методична рада ДПУ,

від 16. 09. 2025 № 1

Голова НМР І. ШЕМЕЛИНЕЦЬ

Робоча програма навчальної дисципліни

«Правознавство»

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
 (денної та заочної форми навчання)

галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
 спеціальність В11 Філологія (за спеціалізаціями)

спеціалізація І1.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
 перша англійська

освітньо-професійна програма

«Германські мови та літератури: переклад включно»

галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
 спеціальність D1 Облік і оподаткування

освітньо-професійні програма

«Податкова справа в системі державного контролю»

«Облік, податковий аудит та бізнес аналітика»

спеціальність D3 Менеджмент

освітньо-професійні програми

«Управління комунікаціями та бізнес-процесами»

«Менеджмент митної справи»

спеціальність D5 Маркетинг

освітньо-професійна програма

«Маркетинг та бізнес аналітика»

(денної та заочної форми навчання)

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни «Правознавство» складена на основі освітньо-професійних програм: «Германські мови та літератури (переклад включно)» спеціальності В11 Філологія (за спеціалізаціями) спеціалізація 11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська; «Податкова справа в системі державного контролю», «Облік, податковий аудит та бізнес аналітика» спеціальності D1 Облік і оподаткування; «Управління комунікаціями та бізнес-процесами», «Менеджмент митної справи» спеціальності D3 Менеджмент; «Маркетинг та бізнес аналітика» спеціальності D5 Маркетинг для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, затверджених Вченою радою Університету від 29.05.2025р., протокол № 15.

Укладачі:

 В. БАК, к. ю. н., доцент кафедри теорії та історії держави і права

 О. СІРЕНКО, к. ю. н., доцент, доцент кафедри теорії та історії держави і права

Гаранти:

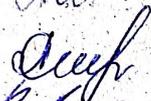
ОП «Германські мови та літератури (переклад включно)»

 І. Ковальчук, к. філол. н.

ОП «Податкова справа в системі державного контролю»

 Т. Тучак, к.е.н., доцент

ОП «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»

 А. Савченко, к.е.н., доцент

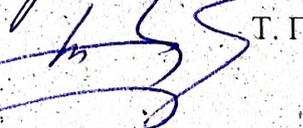
ОП «Управління комунікаціями та бізнес-процесами»

 О. Сунцова, д.е.н., професор

ОП «Менеджмент митної справи»

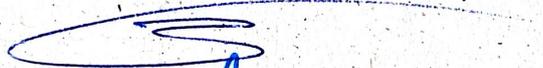
 Н. Держак, к.е.н., доцент

ОП «Маркетинг та бізнес-аналітика»

 Т. Паянок, к.е.н., доцент

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою теорії та історії держави і права, від 28.08.2025 № 1

Зав. кафедри

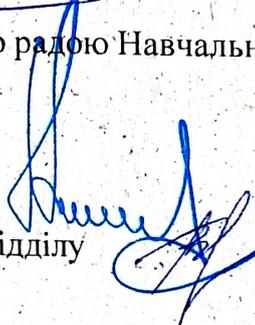
 В. БАК, к.ю.н.

Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту права, від

3.09.2025

№ 2

Голова вченої ради ННІ права

 В. ТОПЧІЙ, д. ю. н, професор

Завідувач навчально-методичного відділу

 Т. ГРИЩУК, доктор філософії

Реєстраційний №

ЗМІСТ

1. Передмова.....	4
2. Опис навчальної дисципліни.....	5
3. Компетентності та результати навчання.....	5
4. Структура навчальної дисципліни.....	10
5. Програма навчальної дисципліни.....	12
6. Питання підсумкового контролю.....	17
7. Розподіл балів та критерії оцінювання.....	19
8. Рекомендована література.....	22
9. Лист моніторингу та додатки.....	23

1. ПЕРЕДМОВА

Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Правознавство» належить до циклу обов'язкових дисциплін освітньо-професійних програм: «Германські мови та літератури: (переклад включно)», «Податкова справа в системі державного контролю», «Облік, податковий аудит та бізнес аналітика», «Управління комунікаціями та бізнес-процесами», «Менеджмент митної справи», «Маркетинг та бізнес аналітика» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня.

Метою викладання навчальної дисципліни є розкриття причин виникнення, сутності держави і права, принципів, закономірностей та механізмів походження, розвитку і функціонування цих інституцій та інших державно-правових явищ. Оволодіння матеріалом дисципліни забезпечить формування у майбутніх фахівців фундаментального правового мислення як методологічного знаряддя розв'язання складних питань сучасної правової дійсності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Правознавство» є оволодіння студентами практично значущими для них знаннями та розуміннями, застосування найважливіших понять і термінів, розвиток навичок діяти в різноманітних життєвих ситуаціях, уміння аналізувати з правової точки зору явища та ситуації суспільного і повсякденного життя, використовувати правові знання та навички для реалізації та захисту своїх прав та формування активної громадянської позиції та формування у студентів розуміння суті, функцій, принципів діяльності правових інститутів України. За результатами вивчення курсу студенти повинні володіти певною сумою загальнотеоретичних уявлень про право та здобути правовий мінімум знань з теорії держави і права, конституційного, цивільного, сімейного, трудового, адміністративного, кримінального права України.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліни-пререквізити: «Стандарти доброчесності», «Студії безпеки і захисту».

Дисципліни-постреквізити: «Публічні фінанси» (ОП «Германські мови та літератури: (переклад включно)»); «Основи оподаткування», «Податкова політика в системі державного регулювання економіки» (ОП «Податкова справа в системі державного контролю»); «Основи оподаткування» (ОП «Облік, податковий аудит та бізнес аналітика»); «Міжнародна економіка», «Господарське право України» (ОП «Управління комунікаціями та бізнес-процесами»), «Основи оподаткування», «Господарське право України» (ОП «Менеджмент митної справи»), «Основи оподаткування», «Податкова система» (ОП «Маркетинг та бізнес-аналітика»).

Методи навчання:

- за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні (лекції, дискусія, розповідь), наочні (демонстрація презентації до теми) та активні методи навчання у відповідності до спеціалізації досліджень здобувачів вищої освіти (цільова аудиторія);
- за організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні.

Форми організації занять: лекційні заняття, семінарські заняття, самостійна та індивідуально-консультаційна робота, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання в системі Moodle.

Форми та засоби діагностики результатів навчання. Контроль успішності навчання здобувачів проводиться у формах поточного і підсумкового контролю. Формами поточного контролю є:

- усне опитування;
- тестування;
- письмові модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль – Диференційний залік.

Семестровий контроль проводиться у формі диференційованого заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти.

Диференційний залік – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр. Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни, якщо він виконав всі види робіт, передбачені робочою програмою цієї навчальної дисципліни та набрав мінімальну кількість балів, що має дорівнювати 25.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Показники	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Обов'язкова	
Модулів – 2	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 2	1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90/120	Семестр	
	1-й	1-й
	Лекції	
	20 год.	4 год.
	Семінарські	
	16 год.	4 год.
	Лабораторні	
	-	-
	Самостійна робота	
	52 год.	110 год.
	Індивід.-консультац. робота: год. 2 / 2	
Форма підсумкового контролю: диф. залік		

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ОПП «Германські мови та літератури: переклад включно»

Компетентності	Результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.</p>	<p>ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, причетними до різних політичних поглядів, тощо.</p> <p>ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.</p>

ОПІ «Податкова справа в системі державного контролю»

Компетентності	Результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов</p> <p>ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя. ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p> <p>СК 04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>СК 08. Ідентифікувати та оцінювати ризики не досягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, не дотримання ним законодавства та регулювання діяльності, не достовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.</p> <p>СК 11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	<p>ПР 06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.</p> <p>ПР 11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.</p> <p>ПР 22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПР 27. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.</p>

ОПП «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»

Компетентності	Результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.</p>	<p>ПР 06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.</p>
<p>ЗК 08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>	<p>ПР 11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.</p>
<p>ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>	<p>ПР 22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>
<p>ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.</p>	<p>ПР 29. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупційних проявів, недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати в професійній діяльності</p>
<p>ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>	
<p>СК 04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.</p>	
<p>СК 08. Ідентифікувати та оцінювати ризики не досягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, не дотримання ним законодавства та регулювання діяльності, не достовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.</p>	
<p>СК 11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	

ОПП «Управління комунікаціями та бізнес-процесами»

Компетентності	Результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю невизначеністю умов у сфері менеджменту, зокрема, в організаціях, або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних і поведінкових наук.</p> <p>ЗК.1. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>СК.13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>СК.15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</p>	<p>ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p> <p>ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</p>

ОПП «Менеджмент митної справи»

Компетентності	Результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю невизначеністю умов, у сфері менеджменту митної справи або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.</p> <p>ЗК.1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p> <p>СК.6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>СК.13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>СК 19. Здатність використовувати у практичній діяльності інструменти протидії корупції та митним порушенням</p>	<p>ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</p> <p>ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.</p> <p>ПРН 20. Демонструвати навички ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності</p>

ОПП «Маркетинг та бізнес аналітика»

Компетентності	Результати навчання
<p>ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>	<p>ПРН15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.</p> <p>ПРН18. Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.</p> <p>ПРН19. Демонструвати знання дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>

2.2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВознавство»
(денна форма навчання)

№	Теми	Кількість годин				
		Всього	Лекції	Семинари	Інд. роб.	Сам. роб.
Змістовий модуль 1 Загальна характеристика основних державно-правових явищ (45 год.)						
Тема 1	Поняття та ознаки держави	9	2	2	-	5
Тема 2	Поняття та ознаки права	8	2	2	-	4
Тема 3	Поняття та особливості правових відносин	9	2	2	-	5
Тема 4	Поняття правової поведінки. Правопорушення. Юридична відповідальність.	9	2	2	-	5
Тема 5	Правові засади діяльності державного податкового Університету	10	2	-	-	8
Всього по модулю: 1,5 кредити		45	10	8	-	27
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття) – 40 хв.						
Змістовий модуль 2 Загальна характеристика основних галузей національного права (45 год.)						
Тема 6	Основи конституційного права України	10	2	2	2	4
Тема 7	Основи цивільного права України	7	2	2	-	3
Тема 8	Основи сімейного права України	9	2	2	-	5
Тема 9	Основи кримінального права України	10	2		-	8
Тема 10	Основи трудового права України	9	2	2	-	5
Всього по модулю: 1,5 кредити		45	10	8	2	25
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття) – 40 хв.						
Форма підсумкового контролю – диф. залік						
Разом годин з курсу: 3 кредити		90	20	16	2	52

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВознавство»
(заочна форма навчання)

№	Теми	Кількість годин				
		Всього	Лекції	Семінари	Інд. роб.	Сам. роб.
Змістовий модуль 1 Загальна характеристика основних державно-правових явищ (45 год.)						
Тема 1	Поняття та ознаки держави	12	2	-	-	10
Тема 2	Поняття та ознаки права	12	-	-	-	12
Тема 3	Поняття та особливості правових відносин	10	-	-	-	10
Тема 4	Поняття правової поведінки. Правопорушення. Юридична відповідальність.	14	-	2	-	12
Тема 5	Правові засади діяльності державного податкового Університету	12	-	-	-	12
Всього по модулю: 1,5 кредити		60	2	2	-	56
Змістовий модуль 2 Загальна характеристика основних галузей національного права (45 год.)						
Тема 6	Основи конституційного права України	14	2	-	2	10
Тема 7	Основи цивільного права України	10	-	-	-	10
Тема 8	Основи сімейного права України	12	-	-	-	12
Тема 9	Основи кримінального Права України	12	-	-	-	12
Тема 10	Основи трудового права України	12	-	2	-	10
Всього по модулю: 1,5 кредити		60	2	2	2	54
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття) – 40 хв.						
Форма підсумкового контролю – диф. залік						
Разом годин з курсу: 3 кредити		120	4	4	2	110

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1
«Загальна характеристика основних державно-правових явищ»

Тема 1. Поняття та ознаки держави

План лекційного заняття

1. Причини та теорії виникнення держави.
2. Поняття й ознаки держави.
3. Функції держави.
4. Форма держави: форма державного правління, форма державного устрою, форма політичного режиму.
5. Правова держава: поняття та її ознаки.

План семінарського заняття

1. Передумови виникнення держави.
2. Основні ознаки держави.
3. Характеристика України за формою держави.
4. Шляхи формування правової держави в Україні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Загальна характеристика теологічної та договірної теорії виникнення держави.
2. Поняття та структура механізму держави.
3. Україна як соціальна держава.

Рекомендована література: [1 – 4; 1, 3, 4,]

Тема 2. Поняття та ознаки права

План лекційного заняття

1. Передумови виникнення та етапи розвитку права.
2. Характеристика та особливості джерела (форми) права.
3. Соціальні норми та їх види.
4. Поняття та класифікація правових норм.
5. Характеристика видів нормативно-правових актів за їхніми критеріями.

План семінарського заняття

1. Теорія права. Основні концепції природи права.
2. Взаємозв'язок права з державою, політикою, економікою.
3. Структура правової норми: гіпотеза, диспозиція, санкція.
4. Ознаки правової норми, які відрізняють її від інших видів соціальних норм.
5. Нормативно-правовий акт як основна форма права.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Співвідношення системи права і системи законодавства.
2. Поняття прогалин у праві та причини виникнення їх.
3. Нормативно-правові акти за суб'єктами правотворчості в Україні.

Рекомендована література: [1 – 4; 8, 9; 11; 20]

Тема 3. Поняття та особливості правових відносин

План лекційного заняття

1. Правові відносини: поняття та ознаки.
2. Класифікація правових відносин.
3. Склад правовідносин: суб'єкт, об'єкт, зміст.
4. Підстави виникнення правовідносин. Юридичні факти.
5. Правосуб'єктність: правоздатність, дієздатність, деліктоздатність.

План семінарського заняття

1. Поняття та основні ознаки правовідносин.
2. Види правовідносин.
3. Характеристика структурних елементів правовідносин: суб'єкт, об'єкт, зміст.
4. Поняття та види юридичних фактів.
5. Загальна характеристика правосуб'єктності.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Поняття та види юридичних фактів.
2. Дієздатність: повна, неповна, часткова.

Рекомендована література: [1 – 4; 8, 9; 11; 20]

Тема 4. Поняття правової поведінки. Правопорушення. Юридична відповідальність.

План лекційного заняття

1. Поняття та ознаки правової поведінки.
2. Правомірна поведінка: поняття та види.
3. Поняття та види правопорушення.
4. Юридична відповідальність та її види.
5. Способи притягнення до юридичної відповідальності.

План семінарського заняття

1. Правова поведінка: поняття та види.
2. Склад правопорушення, як система ознак протиправної соціально шкідливої поведінки.
3. Обставини, що пом'якшують юридичну відповідальність.
4. Поняття деформації правової свідомості.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Загальна характеристика правової культури.
2. Обставини, що обтяжують юридичну відповідальність.
3. Особливості притягнення неповнолітніх до юридичної відповідальності.

Рекомендована література: [1 – 4; 8, 9; 11; 20]

Тема 5. Правові засади діяльності Державного податкового Університету

План лекційного заняття

1. Історія створення на становлення Державного податкового Університету.
2. Характеристика структурних підрозділів Державного податкового Університету.
3. Загальна характеристика форм здійснення навчального процесу в Державному податковому Університеті.
4. Характеристика нормативно-правових актів, якими керуються суб'єкти навчального процесу в Державному податковому Університеті.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Історичні етапи створення та розвитку Державного податкового Університету?
2. Правовий аналіз ЗУ «Про вищу освіту».

Рекомендована література: [1 – 4; 8, 9; 11; 19, 20]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2**Загальна характеристика основних галузей національного права****Тема 6. Основи конституційного права України****План лекційного заняття**

1. Поняття, предмет та методи конституційного права.
2. Джерела галузі конституційного права та їх характеристика.
3. Загальна характеристика загальних інститутів конституційного права.
4. Розподіл державної влади та система стримувань і противаг.

План семінарського заняття

1. Загальна характеристика Конституційного права України як галузі національного права.
2. Конституція як основний Закон держави.
3. Поняття конституційного ладу України.
4. Поняття та види виборів в Україні.
5. Референдум: поняття та види.
6. Поділ державної влади в Україні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Верховна рада України як єдиний орган законодавчої влади в Україні.
2. Суб'єкти, які можуть ініціювати проведення референдуму в Україні.

Індивідуально-консультаційна робота здобувачів вищої освіти

Індивідуально-консультаційна робота виконується у вигляді презентації або підготовки есе на одну із запропонованих тем

1. Загальна характеристика політико-правових джерел конституційного права України.
2. Акт проголошення незалежності України як джерело конституційного права України.
3. Декларація про державний суверенітет як джерело конституційного права України.
4. Система стримувань і противаг у взаємних повноваженнях Верховної Ради України та Президента

Рекомендована література: [1 – 4; 6, 8, 9; 11, 13; 20]

Тема 7 Основи цивільного права України**План лекційного заняття**

1. Загальні положення цивільного права.
2. Особливості правового становища суб'єктів цивільного права.
3. Речові права суб'єктів цивільних прав.
4. Форми правочинів.

План семінарського заняття

1. Поняття, предмет, методи цивільного права України.
2. Порядок укладання та розірвання цивільно-правових договорів.
3. Загальна характеристика суб'єктів цивільно-правових відносин.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Загальна характеристика спадкового права.
2. Основні положення Цивільного кодексу України.

Рекомендована література: [1 – 4; 8-10; 11-16; 20]

Тема 8 Основи сімейного права України

План лекційного заняття

1. Поняття, предмет та методи сімейного права України.
2. Загальні характеристики сімейно-шлюбних відносин.
3. Шлюб. Поняття та правові особливості.
4. Особисті немайнові права та обов'язки батьків та дітей.

План семінарського заняття

1. Поняття, історичні форми, типи, види та функції сім'ї.
2. Підстави виникнення, зміни та припинення сімейних правовідносин.
3. Поняття та особливості шлюбного договору.
4. Правовідносини батьків і дітей щодо утримання.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Загальна характеристика аліментних зобов'язань.
2. Обов'язок повнолітніх дітей утримувати батьків та його виконання.
3. Право особистої приватної власності дружини та чоловіка.

Рекомендована література: [1 – 4; 7-9; 11; 20]

Тема 9. Основи кримінального права України

План лекційного заняття

1. Поняття кримінального права. Його предмет і методи.
2. Поняття та склад злочину.
3. Кримінальна відповідальність та її підстави.
4. Підстави, що обтяжують та пом'якшують кримінальну відповідальність.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Загальна характеристика Кримінального кодексу України.
2. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх як прояв гуманізму кримінального законодавства України.

Рекомендована література: [1 – 4; 8, 9; 11; 20]

Тема 10. Основи трудового права України

План лекційного заняття

1. Поняття, предмет та методи трудового права України.
2. Джерела трудового права.
3. Загальна характеристика трудових правовідносин.
4. Особливості трудового та колективного договору.
5. Матеріальна відповідальність у трудовому праві.

План семінарського заняття

1. Поняття, предмет та методи кримінального права.
2. Принципи кримінального права.
3. Загальна характеристика джерел Кримінального права України.
4. Склад злочину та його види.
5. Особливості кримінальної відповідальності.
6. Трудове право як галузь національного права.
7. Загальна характеристика Кодексу законів про працю.
8. Робочий час і час відпочинку.
9. Заробітна плата. Гарантії та компенсації.

10. Нагляд і контроль за дотриманням законодавства про працю.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Дисципліна праці та правові засоби її забезпечення.
2. Особливості трудової діяльності неповнолітніх осіб.

Рекомендована література: [1 – 4; 8, 9; 11; 20]

6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття та ознаки держави.
2. Теорії походження держави. Форма держави.
3. Форма державного правління, форма державного устрою та форма політичного (державного) режиму.
4. Поняття та ознаки права.
5. Система права та коротка характеристика галузей права.
6. Джерела (форми) права.
7. Поняття про законність і правопорядок та гарантії їх забезпечення.
8. Поняття, види та склад правопорушення.
9. Види юридичної відповідальності.
10. Конституційне право — провідна галузь українського законодавства.
11. Загальна характеристика Конституції України як Основного закону держави.
12. Загальні засади конституційного ладу України.
13. Система конституційних прав та свобод громадян України.
14. Виборча система України. Принципи виборчого права в Україні.
15. Верховна Рада України - єдиний орган законодавчої влади в Україні.
16. Конституційний статус народного депутата України.
17. Склад та повноваження ВРУ.
18. Конституційний статус Президента.
19. Повноваження Президента України.
20. Кабінет Міністрів України — вищий орган в системі органів виконавчої влади України.
21. Склад та порядок формування Кабінету Міністрів України.
22. Судова влада в Україні.
23. Суди загальної юрисдикції: порядок формування та принципи діяльності.
24. Склад, порядок обрання та повноваження Конституційного Суду України.
25. Поняття, предмет та джерела трудового права.
26. Поняття, зміст, порядок укладення (етапи) трудового договору.
27. Трудовий договір: зміст, сторони та порядок укладення.
28. Види та форми трудових договорів.
29. Випробувальний строк та стажування при прийомі на роботу.
30. Загальні підстави припинення трудового договору.
31. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
32. Поняття та види робочого часу.
33. Надурочні роботи: порядок надання відпусток.
34. Поняття та види часу відпочинку.
35. Види, тривалість та порядок надання відпусток
36. Заробітна плата: система, форми, види.
37. Обмеження при відрахуваннях із заробітної плати.
38. Поняття про дисципліну праці.
39. Дисциплінарна відповідальність працівників.
40. Матеріальна відповідальність працівників: види, порядок застосування.
41. Поняття про охорону праці.
42. Охорона праці неповнолітніх та жінок.
43. Поняття про трудові спори.
44. Порядок вирішення індивідуальних трудових спорів.
45. Поняття про трудові спори.
46. Порядок вирішення колективних трудових спорів.
47. Поняття та джерела права соціального забезпечення.
48. Види, розміри та порядок призначення пенсій.
49. Грошова допомога - форма соціального забезпечення. Види грошових допомог.
50. Поняття та джерела цивільного права. Громадяни як суб'єкти цивільних прав та обов'язків, їх правоздатність та дієздатність.
51. Поняття, ознаки та види юридичних осіб.

52. Створення, реорганізація та ліквідація юридичної особи.
53. Поняття, тривалість строків позовної давності.
54. Загальні положення про право власності. Зміст та шляхи виникнення права власності.
55. Загальна характеристика форм власності. Захист права власності в Україні.
56. Поняття, підстави виникнення та припинення зобов'язань. Виконання зобов'язань.
57. Договір, його значення, види, зміст. Порядок укладення та припинення договорів.
58. Спадкове право: поняття та джерела.
59. Шляхи передачі та прийняття спадщини.
60. Поняття та джерела сімейного права.
61. Порядок укладення шлюбу та права і обов'язки подружжя.
62. Права та обов'язки батьків та дітей. Порядок усиновлення.
63. Поняття та джерела кримінального права. Види злочинів.
64. Поняття та склад злочину. Види співучасті у злочині.
65. Поняття та покарань в кримінальному праві.
66. Кримінальна відповідальність за господарські злочини.
67. Поняття про аграрне право, його джерела та організаційні форми підприємництва в сільському господарстві.
68. Правовий статус фермерського господарства.
69. Поняття про земельне право. Загальна характеристика категорій земель.
70. Форми власності на землю. Правове регулювання набуття та реалізації прав на землю.
71. Система та характеристика правоохоронних органів України.
72. Поняття, джерела та відносини фінансового права України.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Денна форма навчання

Модулі	Змістовний модуль 1					Допуск – 50 балів	Диференційований залік- 50 балів	Загальна оцінка з курсу - 100 балів			
Загальна кількість балів за модулем №1	20										
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5						
Семинарське заняття	4	4	4	4	-						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи										
Модульна контрольна робота	4										
Модулі	Змістовний модуль 2										
Загальна кількість балів за модулем №2	30										
Теми	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10						
Семинарське заняття	4	4	4	-	4						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи										
Модульна контрольна робота	4										
Індивідуально-консультаційна робота	5										
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти Moodle	5										

Заочна форма навчання

Модулі	Змістовний модуль 1					Допуск – 50 балів	Диференційований залік - 50 балів	Загальна оцінка з курсу - 100 балів			
Загальна кількість балів за модулем №1	10										
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5						
Семинарське заняття	-	-	-	10	-						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять										
Модулі	Змістовний модуль 2										
Загальна кількість балів за модулем №2	40										
Теми	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10						
Семинарське заняття	-	-	-	-	10						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи										
Модульна контрольна робота	15										
Індивідуально-консультаційна робота	10										
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти Moodle	5										

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Кількість балів		Критерії оцінювання
Денна форма навчання	Заочна форма навчання	
4	10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1 - 2	1 - 5	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту, теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 4 балів (денна форма навчання) і від 0 до 15 (заочна форма навчання).

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Теоретичні питання	3	10
Тестовий блок	1	5
Всього	4	15

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Виконання індивідуально-консультаційної роботи з навчальної дисципліни «Правознавство» є обов'язковим елементом курсу.

Це індивідуальне навчально-дослідне завдання виконуються студентом під час самостійної роботи, з одержанням необхідних консультацій з боку викладача. Воно сприяє поглибленому вивченню студентом теоретичного матеріалу, формуванню у нього вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Терміни видачі, виконання і захисту індивідуального навчально-дослідного завдання визначаються науково-педагогічним працівником.

Індивідуальна робота може виконуватись у формі есе, презентації і оцінюється в 5 балів для денної форми навчання та 10 балів для заочної форми навчання.

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів		Критерії оцінювання
денна	заочна	
5	10	Послідовність, логічність змісту, а також підготовка презентації та, відповідно, його захист.
3	5	Послідовність, логічність написання роботи з допущеними помилками
0		Не виконано завдання

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та диф. заліку (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диф. заліку для денної форм навчання.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Таблиця 4.5

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни)

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
5/10	Індивідуально-консультаційна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalnainformalna-osvita
4/10	Семинарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою семінарського заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Prometheus, YouControl Academy тощо.
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Правознавство : навч. посібник. 2-ге видання / за заг. ред. Петкова С.В. Київ : КНТ, 2022. 382 с.
2. Правознавство та правові основи цивільного захисту України. Навчальний посібник: видання 2-ге, перероблене і доповнене / Р.С. Яковчук, Д.О. Чалий, Є.В. Кобко, А.В. Саміло, Львів: Галицька Видавнича Спілка, 2023. 532 с.
3. Правознавство: навч. посіб. /Петков С.В. Вид. 2-ге, перероб. та допов. Київ: КНТ. 2022. 528с.
4. Правознавство: Навч. посіб. для студентів педагогічних спеціальностей / Колектив авторів / За ред. Д.В. Каменського, В.О. Мирошниченка. К. : Центр учбової літератури. 2022. 288 с.

Допоміжна:

5. Дякович М.М. Сімейне право України: навчальний посібник / М.М. Дякович. – Харків : ЕКУС, 2022. – 416 с.
6. Загальна теорія права. Підручник. За загальною редакцією: Петришин О. В. Редакційна колегія: Лук'янов Д. В., Максимов С. І., Смородинський В. С. 2025. 576 с.
7. Конституційне право України: підручник/Т.М. Слінько,Л.І. Летнянчин, Ф.В.Веніславський та ін. Харків: Право. 2021. 592 с.
8. Конституційне право: навчальний посібник / авт. кол.; за ред. В. О. Кучера. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 452 с.
9. Теорія права і держави. Підручник. / О. Ф. Скакун. Київ : Алерта, 2021. 528 с.
10. Цивільне право (загальна частина) : навч. посібник / О.В. Кіріяк, Ю.П. Пацурківський, М.М. Гудима-Підвербецька. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.
11. Цивільне право. Частина I : навч.-метод. посіб. для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти / Є.О. Харитонов, С.В. Завальнюк. Одеса : Фенікс, 2024. 108 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

12. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>
13. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://kmu.gov.ua>
14. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України. URL: <http://ccu.gov.ua>
15. Офіційний веб-сайт Президента України. URL: <http://president.gov.ua> -
16. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <http://www.nau.ua>
17. Освітній портал. URL: <http://www.osvita.org.ua/>
18. Студентський портал України. URL: <http://student.pp.ua/load>
19. Центральний юридичний портал України. URL: <http://studrada.com.ua/libonline>
20. Офіційний сайт Державного податкового університету. URL: <https://dpu.edu.ua>

Міжнародні видання:

21. Ukrainian Legal Doctrine: in 7 volumes / Ed. by V.Ia. Tatsyi, eng. edition ed. and transl. by W.E. Butler. – Vol. 1: Fundamental Theoretical and Historical Jurisprudence / Ed. by O.V. Petryshyn. – London: Wildy, Simmonds and Hill Publishing, 2022 p.

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри теорії та історії
держави і права
від _____ 20__ р. № _____.

Укладач:

В. БАК, к.ю.н., завідувач кафедри теорії та історії держави і права

О. СІРЕНКО, к.ю.н., доцент, доцент кафедри фінансового та податкового права

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП